

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΣΤΙΚΟΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος, είναι η κατανόηση του περιεχομένου, των στόχων και της σημασίας του σχεδιασμού / προγραμματισμού του αστικού χώρου ως ένα μίγμα πολιτικής και επιστημονικής διαδικασίας. Στόχος είναι επίσης η ανάπτυξη της ικανότητας του εκπαιδευόμενου να καταρτίζει, ή να διαπραγματεύεται για την κατάρτιση, στρατηγικών και τοπικών πολεοδομικών σχεδίων. Ειδικότερα, ο/η εκπαιδευόμενος στα πλαίσια του μαθήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποκτά γνώσεις σχετικά με το ιστορικό της θεωρίας του αστικού σχεδιασμού από το 1945 μέχρι σήμερα με ερμηνεία των διαφόρων φάσεων του σχεδιασμού και των αλλαγών που συνέβησαν στα θεωρητικά ρεύματα, με βάση τις εκάστοτε ιστορικο-πολιτικές συγκυρίες και τις κυρίαρχες τάσεις στη φιλοσοφία και την επιστημολογία. • Κατανοεί τη στενή σχέση μεταξύ ανάπτυξης και σχεδιασμού του χώρου. • Εξοικειώνεται με το ελληνικό σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού (εργαλεία, διαδικασίες κλπ) και με τα πολεοδομικά σχέδια στρατηγικού και τοπικού χαρακτήρα για τις μητροπολιτικές περιοχές και τις μικρές και μεσαίες πόλεις του ελληνικού χώρου. • Ασκείται στην κριτική θεώρηση πολεοδομικών σχεδίων και αστικών χωρικών παρεμβάσεων στη βάση συγκεκριμένων κανονιστικών και αξιακών πλαισίων. • Εφοδιάζεται με τις γνώσεις αλλά και το πολιτικό κριτήριο για να είναι σε θέση να απασχοληθεί ως προγραμματιστής/ρια ή διαπραγματευτής/ρια στη λήψη αποφάσεων σχεδιασμού του αστικού χώρου.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία (των 2 ατόμων)
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, με την έννοια ότι απαιτούνται και αξιοποιούνται γνώσεις από διάφορες επιστημονικές περιοχές
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής (σε υφιστάμενες διαδικασίες κατάρτισης και εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων)
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το ιστορικό του Πολεοδομικού Σχεδιασμού / Προγραμματισμού από το 1945 μέχρι σήμερα και η ανάδυση των Στρατηγικών και των Τοπικών Σχεδίων και προγραμμάτων
2. Η συστημική θεωρία και η θεωρία της ορθολογικής διαδικασίας του σχεδιασμού
3. Ο σχεδιασμός ως πολιτική διαδικασία – Η δημοκρατικότητα του σχεδιασμού και η αμφισβήτηση του ορθολογικού μοντέλου
4. Οι θεωρίες εφαρμογής – Οι θεωρίες καθεστώτων και ρύθμισης
5. Ο συνεργατικός σχεδιασμός – Η Τοπική (Αστική) Διακυβέρνηση και η σχέση της με τον πολεοδομικό σχεδιασμό
6. Πολεοδομικός Σχεδιασμός και Βιώσιμη Ανάπτυξη – Το στοιχείο της Προσαρμοστικότητας έναντι απρόβλεπτων αλλαγών/αβεβαιοτήτων στον Πολεοδομικό Σχεδιασμό
7. Μηχανισμοί χρηματοδότησης και εφαρμογής στρατηγικών και τοπικών πολεοδομικών σχεδίων και προγραμμάτων
8. Μεγάλα διεθνή γεγονότα και στρατηγικός / τοπικός σχεδιασμός
9. Δικτύωση πόλεων και περιφερειών με αντικείμενο το χωρικό σχεδιασμό
10. Πολεοδομικά σχέδια εστιασμένα σε ειδικά κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα (προγράμματα και σχέδια για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, για την ανασυγκρότηση υποβαθμισμένων βιομηχανικών περιοχών κλπ)
11. Παραδείγματα σχεδιασμού Μητροπολιτικών Περιοχών και τοπικών παρεμβάσεων σε αστικές γειτονιές από τον ελληνικό και τον άλλο ευρωπαϊκό χώρο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο <ul style="list-style-type: none">• Στην αίθουσα διαλέξεων• Στην επίβλεψη των εργασιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (e-class).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Επίβλεψη και προφορική παρουσίαση εργασιών	11
	Εργασία (εκπόνηση)	30

	Αυτοτελής μελέτη	45
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιτυχής ανάπτυξη εργασίας σε γραπτή (έντυπη) μορφή (25%) και προφορική δημόσια παρουσίαση (25%) 2. Γραπτή εξέταση (50%) με (α) Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, (β) Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και (γ) Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό του μαθήματος που διανέμεται σε έντυπη μορφή στην αρχή του εξαμήνου και αναρτάται και στο e-class.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασενχόβεν Λ., Σαπουντζάκη Κ., Ασπρογέρακας Ε., Γιαννίρης Η., Παγώνης Θ. (2010), *Χωρική Διακυβέρνηση: Θεωρία, Ευρωπαϊκή Εμπειρία και η Περίπτωση της Ελλάδας*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- Βασενχόβεν Λ. (2002), «Η θεωρία του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και η ιδεολογία της βιώσιμης ανάπτυξης», Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διαχείριση και Βελτίωση παράκτιων Ζωνών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 25-28 Νοεμβρίου 2002.
- Καυκαλάς Γ., Βιτοπούλου Α., Γεμεντζή, Γ., Γιαννακού Α., Τασοπούλου Α. (2016), *Βιώσιμες Πόλεις - Προσαρμογή και Ανθεκτικότητα σε Περιόδους Κρίσης*, Heal Link, Αποθετήριο "Κάλλιπος".
- Allmendinger P. (2009), *Planning Theory*, Palgrave Macmillan, England.
- Bagnasco A. and Le Gales P. (eds)(2000), *Cities in Contemporary Europe*, Cambridge University Press, Cambridge and New York.
- Berke P., Backhurst M., Day M., et al. (2006), "What Makes Plan Implementation Successful? An Evaluation of Local Plans and Implementation Practices in New Zealand", *Environment and Planning B: Planning and Design*, 33.4, pp. 581–600.
- Burgel G. (1976), *Αθήνα – Η Ανάπτυξη μιας Μεσογειακής Πρωτεύουσας*, Εξάντας.
- Davoudi S. and Strange I. (eds)(2009), *Conceptions of Space and Place in Strategic Spatial Planning*, Routledge, RTPI Library Series 17.
- European Commission (1996, 1998), *European Sustainable Cities*, Report by the Expert Group on the Urban Environment, Official Publications of the EC, Luxembourg
- Evans P. (ed.) (2002), *Livable cities: Urban struggles for livelihood and sustainability*, University of California Press.
- Girardet H. (1999), *Creating sustainable cities*, Greenbooks.
- Herrschel T. and Newman P. (2002), *Governance of Europe's City Regions – Planning, Policy and Politics*, Routledge, London and New York.
- Healey P. Khakee A., Motte A. Needham B. (eds)(1997), *Making Strategic Spatial Plans- Innovation in Europe*, UCL Press, London.
- Healey P., (2006), *Collaborative Planning – Shaping Places in Fragmented Societies*,

Second Edition, Palgrave / Macmillan, London and New York.

- Kenny M. and Meadowcroft J. (eds) (1999), *Planning sustainability*, Routledge.
- Le Gales P.(2002), *European cities-Social conflicts and governance*, Oxford Univ. Press.
- May Sh. (2008), "Ecological citizenship and a plan for sustainable development", *City*, 12(2), pp. 237 – 244
- Melissourgos G., Wassenhoven L. and M. Wassenhoven (2003), "Urban resources and sustainability at the neighbourhood level: The case of Kypseli and Rentis in the Athens conurbation", proceedings of the *International Sustainable Development Conference 2003*, University of Nottingham, 24-25 March 2003.
- Newman P. and Kenworthy J. (1999), *Sustainable cities: Overcoming automobile dependence*, Island Press.
- OECD (2001), *Cities for Citizens – Improving Metropolitan Governance*", OECD Publications, Paris.
- Register R. (2006), *Ecocities: building cities in balance with nature*, New Society Publishers.
- Sassen S. (2009), *Cities are at the centre of our environmental future*, S.A.P.I.EN.S.
- Satterthwaite D. (ed.) (1999), *The Earthscan reader in sustainable cities*, Earthscan.
- Shen L-Y., Ochoa J., Shah M., Zhang X. (2011), "The Application of Urban Sustainability Indicators- A Comparison between Various Practices", *Habitat International*, 35, pp.17-29
- Shmelev S. and Shmeleva I. (2009), "Sustainable cities: problems of integrated interdisciplinary research", *International Journal of Sustainable Development*, Volume 12, Number 1, pp. 4 – 23
- Taylor N. (2001), *Urban Planning Theory since 1945*, Sage Publications, London.
- UN Habitat (2009), *Planning Sustainable Cities*, Earthscan, London.
- UN (Sustainable Development Knowledge Platform)(2016), *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
- UN-ISDR (2012), *How to Make Cities more Resilient – A Handbook for Local Government leaders*, A contribution to the Global Campaign 2010-2015 "Making Cities Resilient – My City is Getting Ready!", Geneva.
- URBACT II Capitalization (Cities of Tomorrow-Action Today)(2013), *Against Divided Cities in Europe*, European Regional Development Fund.
- URBACT Project Results (2013), *URBACT Project Results*, Second Edition, European Regional Development Fund.
- URBACT II Capitalization (Cities of Tomorrow-Action Today)(2013), *From Crisis to Choice: Re-imagining the Future in Shrinking Cities*, European Regional Development Fund.
- URBACT II Capitalization (Cities of Tomorrow-Action Today)(2013), *How Cities Can Motivate Mobility - Mindsets*, European Regional Development Fund.
- Wheeler St. M. and Beatley T. (ed.) (2004), *The Sustainable Urban Development Reader*, Routledge (Urban Reader Series), London.